

Тренувальні збори з лінгвістики.

Особиста олімпіада

27 червня 2016 р.

Розв'язки задач

1. Бірманські імена

день тижня	перший звук імені	
понеділок	<i>задньоязикові проривні</i>	k, kh, ŋ
вівторок	<i>передньоязикові щілинні</i>	s, sh, z
середа	<i>апроксиманти</i>	y, l, w
четвер	<i>губні проривні</i>	m, p, ph
субота	<i>передньоязикові проривні</i>	d, n, t, th
неділя	<i>голосні</i>	e

Завдання.

ім'я	дата народження	день тижня
ŋwe siŋɸu	13.07.2009	понеділок
so mo sə	16.06.2009	вівторок
yɛ auŋ naiŋ	24.06.2009	середа
phyuphyu wiŋ	09.07.2009	четвер
daliya	18.07.2009	субота
e tiŋ	14.06.2009	неділя

2. Деху й чемухі

Порядок слів в обох мовах

головне слово   означення   [означення до означення]

Прості терміни в деху

drai	день
gaa	місце
gejë	вода
hmitrötr	священний
i	багато
jun	кістка
ngöne	межа
nyine	інструмент
thin	колоття
uma	дім
wahnawa	банан

Складені терміни в деху

drai-hmitrötr	неділя	<i>священний день</i>
gaa-hmitrötr	вівтар	<i>священне місце</i>
i-bii	рій бджіл	<i>багато бджіл</i>
i-drai	календар	<i>багато днів</i>
i-jun	скелет	<i>багато кісток</i>
i-wahnawa	гроно бананів	<i>багато бананів</i>
ngöne-gejë	узбережжя	<i>межа води</i>
ngöne-uma	стіна	<i>межа будинку</i>
nyine-thin	шило	<i>інструмент колоття</i>
tusi-hmitrötr	Біблія	<i>священна книга</i>
uma-hmitrötr	церква	<i>священний дім</i>

**Прості терміни
в чемухі**

a	місце
ba	межа
bé	інструмент
bwén	ніч
jié	вода
ôdu	пиття
pulut	спання
tii	писати
wöli	колоття
wöta	тварина

Складені терміни в чемухі

a-pulut	ліжко	<i>місце спання</i>
ba-bwén	сутінки	<i>межа ночі</i>
ba-jié	узбережжя	<i>межа води</i>
bé-ôdu	стакан	<i>інструмент пиття</i>
bé-tii	олівець	<i>інструмент писати</i>
bé-wöli	виделка	<i>інструмент колоття</i>
bé-wöli-wöta	шпора	<i>інструмент колоття тварини</i>

3. Лакота

Іменники

hokšila	хлопчик
lakhota	індіанець
matho	ведмідь
wičhaša	людина

Дієслова

čho	покликати
hi	прийти
kte	вбити

Інші слова

čha	<i>сполучник при різних підметах</i>
he	<i>ставиться в кінці питальних речень</i>
ki	<i>ставиться після іменників (артиклъ)</i>
na	<i>сполучник при однакових підметах</i>
tuwa	хто/хтось

Дієслівні афікси

	підмет	додаток
I ос. одн.	wa-	ma-
II ос. одн.	ya-	ni-
III ос. одн.	∅	∅
III ос. мн.	-pi	wičha-

Структура дієслова за наявності двох префіксів

префікс додатка   префікс підмета   корінь

Структура простого речення

[підмет-іменник або **tuwa**]   [додаток-іменник або **tuwa**]   дієслово

Структура складного речення

просте речення   сполучник   просте речення

Структура речення з однорідними присудками

просте речення   сполучник   просте речення, у якому підмет
виражено займенником

Завдання 1.

- 14   **wahi čha lakhota ki matho ki wičhačhopi**
Я прийшов, і індіанці покликали ведмедів.
- 15   **wičhaša ki nikte ną mačho**
Людина вбила тебе й покликала мене.
- 16   **wičhaša ki nikte čha mačho**
Людина вбила тебе, і він покликав мене.
- 17   **nikte**
Він убив тебе.

Завдання 2.

- 18   **tuwa kte he**
Кого він убив?
Хто його вбив?

Завдання 3.

- 19   Індіанці вбили хлопчика, і ведмідь прийшов.
lakhota ki hokšila ki ktepi čha matho ki hi
- 20   Ти прийшов і вбив індіанця.
yahi ną lakhota ki yakte
- 21   Кого я покликав?
tuwa wačho he
- 22   Люди прийшли, і хтось убив їх.
wičhaša ki hipi čha tuwa wičhakte

4. Іврит

Іменники

(неподвоєні проривні **b, d, g, k, p** стають щілинними **v, ḏ, ṣ, x, f** після голосних)

drk	шлях	mlk	цар
gbr	людина	plg	потік
klb	собака	šlm	зображення
ksp	срібло	yld	син
mkr	ціна		

Афікси

-**ō** його

-**ām** їхнього

ha- цього,
+ подвоєння цієї,
приголосної цих

Порядок слів

головне слово   означення   [означення до означення]

Структура основи

однина без «його», «їхнього»	$C_1eC_2eC_3$
однина з «його», «їхнього»	$C_1aC_2C_3$
форма множини не в кінці речення	$C_1aC_2əC_3ē$
форма множини в кінці речення	$C_1əC_2āC_3īm$

Завдання.

11	зображення (одн.) їхнього потоку šelem palgām	13	ціна його собаки mexer kalbō
12	царі собак maləxē xəlāvīm	14	ціна зображень цих собак mexer šaləmə hakkəlāvīm

5. Мансійська мова

5	at	50	atlow
6	xōt	60	xōtlow
8	ńollow	80	ńolsāt
9	ontəllow	90	ontəlsāt
10 + α	(α)xujplow	100 α	(α)sāt
10(β -1) + α	(10β) nopəl (α)	100(β -1) + α	(100β)n (α)
90 + α	(90) (α)	900 + α	(900) (α)

Завдання 1.

atsātn at	405
ńolsāt nopəl xōt	76
ontəllowsātn ontəllowxujplow	819

Завдання 2.

58	xōtlow nopəl ńollow
80	ńolsāt
716	ńollowsātn xōtxujplow